

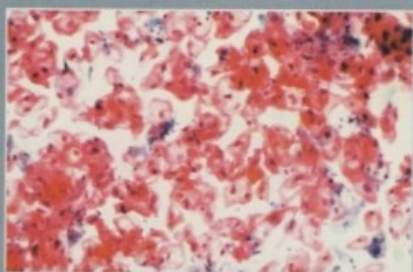

ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ ΤΟΥ ΤΡΑΧΗΛΟΥ ΤΗΣ ΜΗΤΡΑΣ

Από την κλασική Δοκιμασία κατά Παπανικολάου (test Pap) στη σύγχρονη τεχνολογία της Κυτταρολογίας Υγρής Φάσης.

Ο Καρκίνος του Τραχήλου της Μήτρας απετέλεσε παλαιότερα την κύρια αιτία θανάτου των γυναικών. Την τελευταία πενήνταετία σημειώθηκε αλματώδης μείωση της θνησιμότητας από Τραχηλικό Καρκίνο σε ποσοστό μεγαλύτερο του 70%. Το γεγονός αυτό αποδίδεται στα Οργανωμένα Προγράμματα Μαζικού Ελέγχου (mass screening test) του Γυναικείου Πληθυσμού που εφαρμόζονται σε ολόκληρο τον κόσμο με την χρήση της Δοκιμασίας κατά Παπανικολάου (test Pap).

Το test Pap, ανακάλυψη του κορυφαίου ερευνητή του 20ου αιώνα Γεώργιου Ν. Παπανικολάου (1883-1962), παραμένει μέχρι σήμερα το μοναδικό, αποτελεσματικό screening test για την Πρόληψη του Καρκίνου στην Ιστορία της Ιατρικής Επιστήμης.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό κάθε γυναίκα να γνωρίζει:

- Τι είναι το test Pap,
- Τι ελέγχει,
- Πότε και πώς πρέπει να γίνεται

καθώς και

• Τι είναι η Κυτταρολογία Υγρής Φάσης.

1ο Το test Pap είναι μια δοκιμασία ελέγχου που διενεργείται προληπτικά. Ανιχνεύει προκαρκινωματώδεις κυτταρικές μεταβολές και τυποποιεί προδιηθητικές Ενδοεπιθηλιακές Αλλοιώσεις του Τραχήλου της Μήτρας, με ιδιαίτερη διαγνωστική ακρίβεια.

Πρακτικά και απλούστερα, με το test Pap έχουμε τη δυνατότητα να ανιχνεύσουμε αλλοιώσεις στον τράχηλο της μήτρας που προηγούνται και δυνητικά μπορεί να εξελιχθούν σε καρκίνο. Στις περιπτώσεις αυτές η θεραπευτική προσέγγιση είναι απλή και εγγυάται απόλυτη (100%) επιτυχία.

2ο Ο πρώτος προληπτικός έλεγχος θα πρέπει να γίνεται τρία χρόνια μετά την έναρξη της σεξουαλικής δραστηριότητας και όχι αργότερα από τον 21ο χρόνο της ζωής. Στη συνέχεια, και μέχρι την ηλικία των 30 ετών, θα πρέπει να επαναλαμβάνεται:

- κάθε χρόνο, όταν χρησιμοποιείται το συμβατικό test Pap και
- κάθε δυο χρόνια, όταν εφαρμόζονται Τεχνικές Κυτταρολογίας Υγρής Φάσης.

Μετά την ηλικία των 30 ετών, σε γυναίκες με τρία συνεχή αρνητικά test Pap, ο έλεγχος επαναλαμβάνεται ανά διετία.

Ετήσιος έλεγχος επιβάλλεται σε γυναίκες:

- Με συνήθειες όπως το κάπνισμα,
- Σε καταστάσεις που αυξάνουν τον κίνδυνο εμφάνισης Τραχηλικού Καρκίνου όπως: μόλυνση από τύπους του ιού των ανθρωπίνων θηλωμάτων (HPV) υψηλού ογκογενετικού κινδύνου (16,18), από τον ιό της επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας (HIV), από χλαμύδια .
- Σε περιπτώσεις χορήγησης σκευασμάτων που προκαλούν ανοσοκαταστολή (χημειοθεραπευτικά, κορτικοστεροειδή).
- Σε γυναίκες με οικογενειακό και ατομικό ιστορικού Καρκίνου του Τραχήλου.

3ο Οι γυναίκες που υποβάλλονται σε test Pap θα πρέπει:

- να βρίσκονται στο μέσον του καταμήνιου κύκλου (ωοθυλακιόρρηξια) ή τουλάχιστον 10 μέρες μετά την έναρξη της εμμήνου ρύσης.
- δεν θα πρέπει να έχουν σεξουαλική επαφή επί 48 ώρες πριν από την εξέταση,
- να μην έχουν κάνει ενδοκολπικές πλύσεις ή να έχουν εφαρμόσει ενδοκολπικές αλοιφές.

4ο Κατά την διενέργεια του test Pap, με τη βοήθεια ειδικής ψήκτρας, γίνεται ενεργητική αποφορδισμός κυττάρων από τον τράχηλο της μήτρας, συλλέγεται το κυτταρικό δείγμα το οποίο στη συνέχεια επιστρώνεται σε γυάλινα πλακίδια, μονιμοποιείται, βάφεται και παρατηρείται στο οπτικό μικροσκόπιο.

Παρά την υψηλή Διαγνωστική Ευαισθησία του test Pap και την εφαρμογή Προγραμμάτων Μαζικού Ελέγχου στο γυναικείο πληθυσμό ο Καρκίνος του Τραχήλου δεν έχει εξαλειφθεί.

Αυτό οφείλεται στην έλλειψη ενημέρωσης του γυναικείου πληθυσμού αλλά και στο μικρό, αλλά υπαρκτό, ποσοστό των ψευδώς αρνητικών κυτταρολογικών αποτελεσμάτων.

Τα τελευταία χρόνια η προσπάθεια της επιστημονικής κοινότητας επικεντρώθηκε στην ανάπτυξη και εφαρμογή νέων τεχνολογιών, όπως είναι η **Κυτταρολογία Υγρής Φάσης**, που αυξάνουν τη διαγνωστική ευαισθησία και συνεπώς την αξιοπιστία του κλασσικού test Pap.

Πρόκειται για το πλέον τελειοποιημένο, αυτοματοποιημένο σύστημα επεξεργασίας των τραχηλικών δειγμάτων που εγκρίθηκε από την Υπηρεσία Τροφίμων και Φαρμάκων (FDA) των ΗΠΑ, με την τεχνολογία του ThinPrep της Cytoc Corporation(1996) και του SurePath της TriPath Imaging(1999).

Το Τραχηλικό κυτταρικό δείγμα:

- λαμβάνεται με ειδική ψήκτρα, συνήθως με αποσπώμενη κεφαλή,

- εισάγεται σε κατάλληλο φιαλίδιο με υγρό συντήρησης (εναιώρημα κυττάρων σε υγρό), εξ ου και ο όρος υγρή φάση, όπου και μονιμοποιείται,

- επιστρώνεται αυτοματοποιημένα σε γυάλινα πλακίδια με μορφή λεπτής, μονοεπίπεδης κυτταρικής στιβάδας (μονοστρωματική επίστρωση).

Η Μέθοδος της Κυτταρολογίας Υγρής Φάσης πλεονεκτεί έναντι του κλασσικού test Pap στα κάτωθι σημεία:

- κυτταρικό δείγμα υψηλότερης ποιότητας,
- αύξηση της διαγνωστικής ακρίβειας,
- σημαντική μείωση των επαναληπτικών εξετάσεων και
- δυνατότητα εφαρμογής, στο ήδη ληφθέν δείγμα, τεχνικών ανοσοκυτταροχημείας και μοριακής βιολογίας, που βοηθούν στην ανίχνευση κυρίως του ιού HPV.

Τα τελευταία χρόνια λειτουργεί στο Τμήμα Ιατρικών Εργαστηρίων του ΑΤΕΙΘ **Κυτταρολογικό Ιατρείο**

Υπεύθυνη: κ. Στέλλα Μακρή- Πατσαλά, Κυτταρολόγος, Επίκουρη Καθηγήτρια του Εργαστηρίου Παθολογικής Ανατομικής - Κυτταρολογίας.

Το Ιατρείο προσφέρει καθημερινά τη δυνατότητα διενέργειας Προληπτικού Ελέγχου για τον Καρκίνο του Τραχήλου της Μήτρας στο γυναικείο Φοιτητικό και λοιπό Εργασιακό Προσωπικό του ΑΤΕΙΘ, με τη μορφή του κλασσικού test Pap.

Στο άμεσο μέλλον θα έχουμε την δυνατότητα να διενεργούμε, προληπτικό έλεγχο για τον Τραχηλικό Καρκίνο με τη σύγχρονη και διαγνωστικά ασφαλέστερη τεχνολογία της Κυτταρολογίας Υγρής Φάσης, με τη βοήθεια του συστήματος SurePath της TriPath Imaging, που βρίσκεται ήδη σε διαδικασία παράδοσης. Το γεγονός αυτό αποτελεί πρωτοπορία του ΑΤΕΙΘ για τον χώρο της Ανώτατης Τεχνολογικής, αλλά και Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης. ■

